

Nogle Bemærkninger

om

Bigtigheden af Guénons Kjendemerker, især med Hensyn til deres Arvelighed.

(Af Forpagter Andersen paa Gundersløvholm ved Næstved.)

S Anledning af den Debat, der efter Landmandsforsamlingen i Kjøbenhavn 1852 i Berlingske Tidende førtes om, hvad Værd de guénonske Kjendemerker paa Malkeqvæg burde tillægges, ansaae jeg det for min Pligt ikke at tie aldeles stille, da det ellers for dem, der ikke kjende mig nøiere, kunde være Grund til at antage, at jeg var bange for at vedkjende mig Ansvar for væsentligt at have bidraget til at stifte Guénons Lære mere almindelig Indgang og større udbredt Anvendelse i Danmark, end i noget andet Land i Europa, Frankrig ikke undtagen. — At deeltage i Avisdebatten troede jeg imidlertid, da Ingen directe havde angrebet min personlige Virken, og Berlingske Tidende desuden kun læses af forholdsviis faa Landmænd udenfor Sjælland, ikke at være til nogen Nytte; men da jeg i de Attester, der paa Dvægghandler Bruhns, som bekendt for offentlig Regning foretagne, Reiser til Meddelelse af praktisk Veiledning i Anvendelsen af Guénons Lære, af over 200 Landmænd rundt om i Danmark ere meddeelte ham, havde det i min Magt at meddele et ikke uvigtigt Indlæg i den omtvistede Sag, bestemte jeg mig til, efter først forgjæves at have forsøgt at faae disse

Attester optagne som et Bilag til Beretningen om Landmandsmødet, for egen Regning at lade samme udgive i Trykken, og tilstillede i Begyndelsen af 1853 Bestyrelsen for Mødet et Exemplar til ethvert Medlem af Forsamlingen, hvorfor jeg erholdt Løfte om, at disse, ialtsald paa min Beføstning, maatte blive omsendte med Beretningen. Havde jeg dengang kunnet forudsee, at Udgivelsen af denne vilde medtage saa lang Tid, som det senere har viist sig, havde jeg selvfølgeligen valgt en anden Wei; men da Bøgerne eengang vare indleverede, og jeg bestandig ventede, at Beretningen, til hvilken de rettest hørte hjemme, maatte komme, haaber jeg, at man ikke vil tilregne mig, at disse saa seent komme de Herrer Medlemmer af Landmandsforsamlingen ihænde.

Da der imidlertid nu kun er lidet over en Maaned til næste Landmandsmøde, saa er der kun ringe Rimelighed for, at Beretningen om det forrige Møde, selv om den udkommer forinden, vil blive almindelig læst, endfige mit Tillæg til samme, og jeg har derfor troet igjennem „Tidskrift for Landøkonomie“, om hvilket jeg af Redactionen har erholdt Bished for, at nærværende Hefte inden Flensborgmødet vil udkomme, at burde fremkomme med efterstaaende Bemærkninger, nærmest for at det ikke skulde faae Udseende af, at jeg svigtede en Sag, for hvilken jeg i saa lang Tid ikke uden Held har arbeidet.

Jeg maa til den Ende atter berøre Avisdebatten eller egentlig blot en enkelt Uttring i samme, som væsentlig maa gjælde mig, nemlig, at det blev fremhævet som ønskeligt, „at de samme Mænd, der med saa megen Iver havde arbeidet for Udbredelsen af Guénons Lære, ogsaa havde været dem, der havde bragt mest ud af deres Meierier, thi da havde Systemet med Lethed vundet Seier.“ Hertil skal jeg først svare, at det visstelig havde været godt, om begge Dele kunde have været forenede, men at man ogsaa gjerne her, som i saa mange Tilfælde, kunde vende Sætningen om og sige: at det havde været ønskeligt, om de Mænd, hos hvem særegen personlig Dygtighed og Kjendskab til Meieriproduktionen i Forbindelse med heldige Forhold i andre

Henseender, allerede havde gjort det muligt at bringe deres Meieri paa et meer end almindeligt Standpunkt, ogsaa havde været dem, der med lignende Interesse som hine havde arbejdet for Guénons Være, thi da havde Systemet ogsaa langt lettere vundet Seir. Derefter maa jeg bede tre Ting bemærke: 1) at jeg selv, hvad jeg er meget villig til offentlig at bekjende, aldrig har havt eller nogensinde faaer den personlige Interesse for eller som Følge heraf har kunnet opnaae den Indsigt i Smørproduktionen, som for en Meieribruger er absolut nødvendig, naar det hvieste Produkt skal staffles ud; 2) at Gundersløvholm, saa fortrinlig en Gaard som den end i mange andre Henseender er, aldrig kan blive nogen egentlig Meierigaard, deels fordi her til 700 Tdr. Land kun er 20 Tdr. Land Eng, og deels fordi den allerførste Deel af Jorderne langt mere ere egnede til at frembringe meget god Sæd end selv godt Græs; og 3) at naar, som hos mig, Kalvetillægget er Noget, hvortil der maa tages et særdeles væsentligt Hensyn, lader det sig meget vanskeligt dermed forene at fodre Kværne saa stærkt, at et meer end almindeligt Meieri-Udbytte derved kan staffles tilveie.

Ogsaa veed jeg, at der paa mange Steder er bleven nyttret, at paa Gundersløvholm langtfra produceres af Meieriet, hvad dette efter Kværnes Fodring og den Godhed, de enkelte Individer skulle have, burde præstere; men saadant har, foruden i hvad der foran er anført, havt sin Grund deels deri, at man i Reglen har ladet være upaaagtet, at her leveres Deputatmælk af mindst 10 Køer, saa at Besætningen egentlig kun er 190 istedetfor 200 Stkr., og endnu mere deri, at Kværnes Fodring stedse er bleven overvurderet; thi, naar der er bleven sagt, at disse fik 2 Tdr. Byg om Dagen, eller til 200 Stkr. omtrent $\frac{1}{3}$ Fjerdingfar daglig pr. Ko, som er det Hvieste, der med Undtagelse af Vinteren 1843, da Fodermangel foranledigede en stærkere Sædtilgift, i de 10 Aar, som her skulle omtales, er givet, da vilde dette vel, naar Kværne som i de fleste andre Meierier ved Siden af Kjernen hele Vinteren kunde faae 1 à 2 Givter Hø om Dagen, være et godt Foder, men naar disse, som her de sidste 9 Aar,

i Reglen kun en 3 til 4 Uger efter Indbindingen uden Kjærne have faaet 2, fra denne Tid til Juul 1 Gang Hø, fra Juul til Marts Maaned det forannævnte Quantum Byg, eller Æqui- valent derfor i Havre eller Vikkehavre uden det mindste Hø, samt fra Marts til Græstiden Bygget med een og undertiden de sidste 3 til 4 Uger to Gange Hø, saa kan, hvad Enhver maa indrømme, ved et saadant Vintersoder i Forbindelse med en ingenlunde overflødig Sommergræsning, ikke tilveiebringes et meer end almindeligt Smørudbytte.

Jeg har derfor, naar jeg, hvad der i flere Aar hørte til Dagens Orden, ved Exempler herfra skulde godtgjøre Rigtigheden af Guénons System, kun nærmest kunnet holde mig til Prøvemalkningen og Forholdet mellem de enkelte Individens Udbytte efter denne. Dette har heller ingensinde været vanskeligt for mig ligeoverfor Mænd, der nøiere have kunnet gjenme- gaae Hollænderibogen for flere Aar og sammenlignet Kvernes Melkeudbytte med deres Hovedpoints, men dette kræver deels mere Tid end de fleste Landmænd hertil kunne anvende, og deels kan min Hollænderibog ei vandre hele Landet rundt, hvorfor jeg efter denne i afvigte Vinter har ladet udarbejde nedenstaaende Recapitulation af det Resultat, en nøiagtig Prøvemalkning i 10 Aar har givet, og som klart og tydeligt viser, hvad man ved paa rette Maade at benytte Guénons Mærker med Hensyn til Fjernelsen af ringere Malketøer af sin Besætning kan op- naae, medens det altid maa blive ligesaa meget eller egentlig mere afhængig af Fodringens og Græsningens Bestaffen- hed og andre forhaanden værende Forholde, hvor stort aar- ligt Udbytte et Meieri kan give. Denne Recapitulation har jeg derfor ikke villet undlade ad nærværende Wei at offentlig- gøre, men maa derhos, for at den rigtig kan forstaaes, forud- stifte et Par Bemærkninger til samme.

Hvad Prøvemalkningen selv angaaer, da er den alle 10 Aar saagodtsom bestandig foretagen i min egen Nærværelse og det saaledes, at Melken af enhver Ko i Besætningen er maalt een Gang maanedlig, og det Dobbelte heraf anført for een

Dag i den paagjældende Maaned. Sammenregningen er der-
 efter steet paa den i Slutningen af min Bog om Guénons
 Mærker anførte Maade, saaledes at de enkelte maanedlige Tal
 ved Aarets Slutning ere adderede, Produktet heraf multipliceret
 med 30, som et Middeltal af Maanedernes Dage, og det her-
 ved udfomne Potteantal anført for hvert enkelt Individ*). Men
 det er imidlertid en Selsfølge, at man ved en Sammenligning
 af det aarlige Udbytte af de enkelte Køer kun kan medtage
 dem, der alle 12 Maaneder have været i Hollænderiet, hvor-
 imod de, der til forskjellige Tider af Aaret ere ind- eller udfatte
 (her omtrent 20 Stkr. aarlig), ikke kunne komme i Betragt-
 ning; heraf fremkommer det nedennævnte forskjellige Antal Køer
 fra 152 til 170 Stkr., medens Gundersløvholms Besætning
 som forannævnt i Virkeligheden er 200 Køer, og maa jeg her
 endnu tilføie, at Aaret i de 9 første Aar er regnet fra 1ste No-
 vember til 31te October, hvorimod det sidste, overensstemmende
 med en ny indrettet fuldkomnere Hollænderibog, er regnet efter
 Calenderaaret; heraf følger, at de sidste 2 Maaneder af 1852
 ere ubeladte, hvilket dog ved det her tilsigtede Diemed Intet har
 at betyde.

Der næst maa jeg med Hensyn til Køernes Fodring i de
 enkelte Aar bemærke, at denne i alt Væsentligt har været som
 ovenfor anført, med Undtagelse af det første Aar, da der paa
 Grund af Fodermangel gaves indtil 5 Tønder Byg daglig;
 1846—47, da Køerne fik meget liden eller saa godt som in-
 gen Kjerne; 1847—48, da der fodredes lidt bedre end alminde-
 ligt; 1850—51, da der atter fodredes noget under det Almin-

*) For Gfærtiden er det imidlertid min Agt at holde en noget nøiagtigere
 Prøvemalkning, ved at maale Melken 2 Dage maanedlig, Morgen og
 Aften, og deraf anføre Middeltallet for Maaneden, samt tillige at udføre
 Sammenregningen saaledes, at for de to Maaneder, hvori Koen bliver
 guld og kalber, Udbyttet for de enkelte Dage, hvori den malker, adderes,
 og kun Summen for de enkelte Maaneder multipliceres med 30, hvilke
 to Tal da igjen sammenlægges; men hvor det gjælder om en Sammen-
 ligning for alle Køer, gjør Saadant selvsølgelig Intet til Sagen.

delige, og 1853, da jeg, som jeg for Eftertiden agter, fødrede endeel Viffehavre op foruden den sædvanlige Kjerne, men hvilket dog omtrent fik en tilsvarende Modvægt i det ualmindelig ringe Græs, Kjerne om Eftersommeren her som overalt maatte lide under.

Recapitulation

af bet Skickart.

Proveudftningen af Gundersløsholms Sollerbeti har givet for 10 Aar

fra 1te November 1843 til 31te December 1853.

Aar.	Aantallet af de Aar, der hele Aaret have været i Sollerbeti.	Sporet i Spetter Arelf have givet indlem										Spetter af bet aarlige Arelfbytte pr. Aar.			
		2800—3000	2600—2800	2400—2600	2200—2400	2000—2200	1800—2000	1600—1800	1400—1600	1200—1400	1000—1200		800—1000	600—800	400—600
1843—44	160	—	—	2	7	11	26	43	31	14	11	10	5	—	1600
1844—45	167	—	—	—	—	4	7	21	36	64	26	8	1	—	1384
1845—46	165	—	1	—	4	8	26	27	40	25	19	9	5	1	1512
1846—47	153	—	—	—	1	3	11	18	35	38	19	13	13	2	1273
1847—48	152	—	1	3	7	9	36	23	21	25	14	10	3	—	1600
1848—49	156	—	1	2	4	19	26	34	28	24	11	5	2	—	1572
1849—50	140	—	2	—	—	8	29	34	30	23	8	3	3	—	1597
1850—51	170	—	1	1	1	2	12	39	31	32	10	11	10	—	1513
1851—52	162	—	—	1	13	16	39	46	24	12	4	6	1	—	1731
1853	153	—	6	5	8	32	36	41	11	9	2	2	1	—	1805

Naar nu heraf sees, at siden Guénons Lære fra Aaret 1847 bragtes i Anvendelse, et kjendeligt Fremstridt med Hensyn til Kværnes Godhed Aar for Aar er bevirket, og at det i det sidste Aar er bragt dertil, at af 153 Kvær, hvorimellem alle overløbne Individier og de, der have kastet Kalv, ere medregne, medens disse de første 5 à 6 Aar hvert Foraar, ialtsald midlertidig, udsattes af Hollænderiet, ifkun 5 Stkr. have malket under 1200 Potter, og af disse endda den ringeste er en oprindelig særdeles god, men nu aldeles udlevet Anglerkoe, som tidligere har malket over 2000 Potter, og som kun er beholdt for Kalvetillæggets Skyld, samt naar jeg hertil føier, at 12 indfatte to Aars Kvier i 9 Maaneder, i hvilken Tid de omtrent have malket, i Gjennemsnit ogsaa have givet over 1200 Potter hver, saa troer jeg ei, at jeg herom behøver at sige Mere, og jeg skal derfor gaae over til at omtale Guénons Læres store Værd med Hensyn til Kjendmærkernes Redarvning paa Afkommet.

Hvad Arveligheden af Guénons Mærker angaaer, da kunde jeg med samme Grund, hvormed jeg for et Par Aar siden svarede en god Ven, der bad mig at opgive ham nogle bestemte Beviser derpaa, endnu sige: „beviis mig først det Modfatte;“ thi naar man er enig i, at alle andre Egenskaber hos Dyrene ere arvelige, saa er det ikke langt fra at være comist at skulle bevise, at ingen Undtagelse her finder Sted. Da imidlertid ogsaa denne vigtige Deel af Guénons Lære, og, forsaavidt som dens Rigtighed ikke altid ved sieblikkelig forhaandenværende Facta kan godtgjøres, maaskee med meest Føie, er bleven bestridt, skal jeg, saameget mere som den tillige frembyder sine enkelte Særegenheder, heller ikke træde tilbage for dette Arbeide, om saadant end, som jeg for Sagens Skyld haaber, for Mange vil være aldeles overflødig.

Allerede Guénon selv anfører, at Kjendmærkene ere arvelige baade efter Fader og Moder, og anbefaler i denne Retning kun at parre Kvær og Tyre af een og samme Klasse med hverandre. Det Sidste saae jeg imidlertid snart, som saa meget

andet mindre væsentligt i hans Bog, at være ligesaa løst henkastet og upaalideligt, som Hovedgrundsaetningerne i hans Lære ere fuldkommen holdbare og sikke. Da vi her paa Gaarden samtidig med den første Anvendelse af Guénons Mærker ogsaa begyndte med at tillægge Kalve væsentligt med Hensyn til diæse, havde jeg ogsaa temmelig hurtig Leilighed til at erfare, at ved Tillæg af Malkeqvæg Tyrene spille en vigtigere Rolle end Handtyrene i Almindelighed, idet Speilenes Nedarvning, især hvad Tyrekalvene angaaer, er langt større og sikkere efter Faderen end efter Moderen, og at heri maatte søges en ialtsald ikke uvæsentlig Grund til den meget større Vanskelighed det da for mig havde at skaffe gode Tyre- end Qviekalve. Naar man nemlig fastholder dette Udgangspunkt, hvilket jeg ogsaa efter mine senere Erfaringer med temmelig Sikkerhed tør ansee for rigtigt, og tillige holder fast ved, at for at skaffe noget virkeligt Godt tilveie blive her, som ved alt Tillæg, nøiagtige Stamtaavler og derpaa støttet Kjendskab til de enkelte Individider længere tilbage en absolut Nødvendighed, da vil det ogsaa være klart, at man vel tidligere, hvad Kverne angik, uden megen Vanskelighed kunde skaffe Tillæg, der i flere Generationer nedstammede fra fortrinlige Mødre, hvorimod man med Hensyn til Tyrenes bestemte individuelle Godhed, som egnede til paa deres Affom at nedarve Melkerigheden, indtil Guénons Lære blev bekjendt, samlede aldeles i Blinde. Heri kan man maastee ogsaa søge Grunden til det bekjendte Factum, at det i Racen, ved hvilke man ei saa specielt har havt Melkeevnen for Die, er langt vanskeligere at finde Tyre end Kver med gode Speil, og selv blandt Anglerqvæget, der maa ansees som den meest constant udprægede Melkerace, er det ingenlunde let at træffe en Tyr med et stort Speil, medens de fine Speil og de Egenkaber, der med diæse staae i Forbindelse, saavel for Tyre som for Kver høre til Racens Eiendommeligheder. Med Hensyn til Ayrshire Qvæget gjælder Dette endnu i en høiere Grad; medens det nemlig blandt diæse ingenlunde er vanskeligt at finde Kver med endogsaa meget gode

Speil, er det derimod vistnok meget vanskeligt at træffe en reen Ayrshire Tyr med et saadant, i hvilken Retning jeg selv har havt Leilighed til at gjøre en ikke uinteressant Jagttagelse, og som jeg derfor her ikke vil lade uberørt.

Efter Landmandsmødet i Malmø 1849 besøgte jeg nemlig nogle større Gaarde i Skaane og saae paa en af disse et for den svenske Regjerings Regning indkjøbt Stamhollænderi af Ayrshire Dvæg, bestaaende af omtrent 20 Stkr. Kver og 2 Tyre. Samtlige Individer vare Aaret forud, Kverne som Dvier, opkjøbte i Skotland med den størst mulige Omhu og til Priser af indtil over 300 Rd. pr. Stk., men uden Hensyn til deres Speil. Efter Anmodning af Forvalteren paa Gaarden besaae jeg nøie dette Hollænderie, og angav Kvernes Klasse og Orden efter Guénon; men medens min Dom om samme som sædvanlig stemmede med det Udbytte, disse efter Prøvemalkningen havde givet, var det mig meget paafaldende, at Indkjøbet uden at benytte Guénon's Mærker kunde være steet saa heldigt, da blandt, saavidt jeg mindes, 19 Kver, 2 Stkr. kunde ansættes som udmærkede Individer, og de øvrige med Undtagelse af 1 à 2, der maatte kaldes og fuldkommen havde viist sig at være slette, vare over middelgode. Med denne min Dom vare Bedkommende selvfølgerligen meget tilfredse, men da vi kom til de to Tyre stillede Sagen sig anderledes. Disse vare vel fuldkommen smukke og velbyggede i enhver Henseende, men saagodt som aldeles uden Speil, og da jeg ikke kunde Andet end erklære, at jeg ansaae Diemedet med Anstæffelsen af disse for aldeles forfeilet, og for Sagens Skyld maatte beklage, at saa gode Kver skulde parres med saadanne Tyre, viste man mig en Dviekalb efter den ene og paa den bedste af alle Kverne; men da jeg undersøgte Kalvene, viste det sig, at, medens Moderens Speil var 1ste Klasse mellem 1ste og 2den Orden, kunde Kalvens neppe blive 4de Orden i samme Klasse, i hvilket Exempel man da omtrent havde Beviis for Rigtigheden af min Dom.

Hvad Resultat dette Stamhollænderie senere har givet, har jeg ei kunnet erfare, men derimod fik jeg paa samme Reise paa

en Nabogaard Leilighed til at gjøre en anden Jagttagelse, som jeg nu har Grund til at haabe ei alene skal komme mig selv, men hele vort Lands Opdræt af Malteqvæg tilgode. Paa Gaarden Store Marki, hvor der i det Hele fandtes en fortrinlig og udmærket smuk Dvægbesætning, blev jeg nemlig opmærksom paa, at alle Tyrene havde særdeles gode Speil, og da jeg intet som helst andet Sted, hvor man ei kjendte Guénons Mærker, havde fundet dette at være Tilfældet, men de allerfleste Steder neppe kunnet finde en enkelt god Tyr, erkjendte jeg mig selvsølgelig strax saa nøie, som en Times Ophold paa Stedet tillod, om Herkomsten af denne ualmindelige Dvægbesætning, og fik da det Resultat ud, at denne fra første Oprindelse nedstammede fra hollandsk Dvæg, men meget langt tilbage var tillagt paa Gaarden med stadigt Hensyn til et strengt Udvalg mellem de bedste Køer. Om der nu fra først af tilfældigviis var bragt gode Tyre hertil, eller saadanne vare fremkomne ved et heldigt Valg blandt fortrinlige Køer gennem flere Generationer, bliver i det Væsentlige uden Betydning; jeg saae, at her var noget saa Godt, som jeg intet andet Sted havde truffet, og dette var mig nok.

Strax efter min Hjemkomst omtalte jeg Markis Besætning for salig Statsraad Neergaard og foreslog ham, at vi, naar Dvægshygen engang standsede i Sverrig, skulde see at faae nogle Tyre derfra. Som han aldrig holdt af at opsætte Udførelsen af, hvad han ansaae for gavnligt, svarede han ogsaa her, at det var bedst, jeg skrev til Marki om 2 Tyre og 2 Dviekalve til at modtage til næste Foraar, da vi i værste Tilfælde kunde lade disse staae i Dwarantaine paa Veterinairskolen. Ingen var naturligviis mere villig hertil end jeg, hvorpaa jeg snart erholdt Løfte om Kalvene og Tilladelse til selv at udvælge dem. I For sommeren 1850 var jeg dernæst atter paa Marki og var saa heldig at faae to fortrinlige Tyrekalve og en Dviekalb samt en eetaars Dvie, da jeg foretrak denne for de øvrige Kalve. Disse maatte, da Spærringen for Dvæg fra Sverrig fremdeles vedvarede, henstaae i 12 Uger i Dwarantaine og kom som

Følge heraf først hertil Gaarden efter Statsraad Neergaards Død; men forinden havde jeg dog den Glæde, at han paa Veterinairskolen saae Kalvene og erklærede sig særdeles tilfreds med samme, hvilken Mening ogsaa, saavidt mig bekjendt, deeltes af Veterinairerne og alle Andre, der paa Skolen toge dem i Diefsyn.

Alle 4 Individer udviklede sig fremdeles heldigt med Undtagelse af, at Ovierne paa Grund af deres noget stærke Fodring i Everrig bleve lidt høibenede, og jeg har allerede paa disse tillagt een toaars og een halvaars Tyr, samt en Marsqvie og i dette Foraar en Oviekalv, der alle ere fortrinlige i enhver Henseende, men Racens Eiendommelighed og ualmindelige Constanthed har endnu mere viist sig derved, at enhver Ko i Besætningen, jeg med Visshed veed at være løben med en af Tyrene, ikke alene uden Undtagelse har født gode Kalve, men Oviekalvenes Speil har i Reglen overgaaet deres Modres i Godhed; og allermærkeligst er endnu det Særegne ved disse Kalves Speil, at medens dette, som bekjendt, paa alle andre Kalve, først træder tydeligt frem i en Alder af 8 til 10 Uger, er det paa Kalvene efter de svenske Tyre lige fra den anden Dag efter Fødselen fuldkommen at see, som det senere uforandret forbliver, og jeg kan ved Hjælp heraf blandt de af mine Køer, der ere løbne paa Græs, uden at jeg veed med hvilken Tyr, saagodtsom udpege enhver Kalv, der er falden efter de svenske.

Førend jeg fik disse to Tyre og to særdeles gode sjællandste, hvis Forældre jeg kjendte i et Par Led, samt efter en udmærket Angletyr to Stykker af mit eget Tillæg, af hvilke den ene i 1852 fik Kongepremien for anden Klasse i Kjøbenhavn og første Præmie ved Sors Amts Dyrskue, kunde jeg vel erholde ikke faa, endog meget gode Oviekalve, men selv paa de allerbedste Køer meget vanskelig en god, og med Undtagelse af den her omhandlede Præmietyr, hvis Forældre begge vare af en særdeles god Herkomst fra Angeln, ikke en eneste udmærket Tyrekalv. I Aaret 1853 fik jeg derimod, uagtet jeg

da havde megen Banffelighed med at faae Kalvene til at leve, ved Siden af, at der fødtes udelukkende gode Dviefalve, tillagt 18 Sfr. fortrinlige Tyrefalve, ligesom ikke en eneste fødtes, der for sit Speils Skyld ei kunde have været tjenlig til Tillæg; men for 1½ Aar siden fik jeg igjen en vel efter sit Ydre i enhver Henseende udmærket Tyr fra Fyen, som forrige Efteraar baade ved Sorø og Præstø Amtets Dyrskue tilkjendtes første Præmie, men hvis Herkomst forøvrigt var ubekjendt, og efter denne er der atter i Aar af og til faldet en mindre god Kalv og især ringere Tyrefalve. Uagtet dette Uheld har jeg dog til Dato tillagt ikke færre end 24 udmærkede Tyrefalve, af hvilke største Delen ere efter de svenske Tyre, og de Priser, hvormed omtrent Halvdelen af disse tilligemed 7 Tyre fra forrige Aar ved en den 21de Marts sidstleden afholdt Auction betales, er mig en sikker Borg for, at man nu ved at sætte Priis paa Tyrene veed at gribe Sagen an paa en Maade, hvis gavnlige Følger snart ville vise sig, og dette er mig den største Tilfredsstillelse, jeg endnu for alt mit Arbeide i denne Retning har havt.

Jeg kunde vel fra Stambogen efter mit Dvægtillæg anføre en Mængde specielle Exempler paa Speilenes Arvelighed baade efter Tyre og efter Kver saavel som paa, at Dviefalvenes Speil i Reglen blive af samme Klasse som Moderens; men hermed vil jeg ei trætte Læseren, da, saa interessant som dette end er at iagttage, naar man har Dyrene for Die, saa trivielt bliver det ved at fremstilles paa Papiret; men at i Hovedsagen Guénons Mærker og de hos Hornqvæget med dem i Forbindelse staaende Eiendommeligheder efter ligesaa faste Regler som alle andre Egenskaber hos vore Huusdyr ere arvelige, troer jeg ved hvad her er meddeelt tilstrækkelig at have godtgjort. Hvem der vil sætte sig nøiere ind i Sagen, maa komme til mig og gjøre sig bekjendt med Forholdene her paa Stedet, og enhver Landmand, der ønsker sig nøiere oplyst, skal være mig velkommen.

Om man nu dernæst end ikke vil antage min Slutning, at Tyrene med Hensyn til Melkeevnen have mere Indflydelse paa Afkommet end Handtyrene i andre Retninger hos de øvrige Dyrarter, for ubetinget rigtig, saa er dog saa meget afgjort, at man ved Dvægopdræt, da de unge Dyr allerede i en Alder af 2 til 3 Aar kunne bringe Afkom, langt hurtigere end f. Ex. ved Hestetillæg kan skaffe vægtsige Stamtavler for flere Generationer, ved hvis hensigtsmæssige Benyttelse vort Opdræt af Malkeqvæg i meget saa Aar vil kunne gives et kjendeligt Op-sving, hvorpaa jeg allerede i min nærmeste Omegn har viden-synlige Beviser. Ligesaa ubestridelig er den store Fordeel ved Guénons Mærker, at enhver, fra Huusmanden eller Indsidderen med een Ko til den største Meieribruger, kan anvende dem og drage Nytte af dem, og endelig, at medens man for at op-hjælpe de øvrige af vore Kreaturarter ofte har maattet anvende store Summer til Indkjøb af Dyr fra Udlandet og paa anden Maade, kan Malkeqvægets hurtige og sikre Forbedring skee saa godt som uden Udgift, blot ved at Enhver, der lægger Kalve til, vil rigtig benytte Guénons Lære og navnlig sørge for gode Tyre.

Slutteligen maa jeg endnu kun anføre, med Hensyn til mit Løfte ved Landmandsmødet i mit Foredrag i den polytech-niske Læreanstalt, at Professor Magnes Svar paa mine op-rindelig til Guénon selv stillede Spørgsmaal findes indrykket i „Tidskrift for Veterinairer“, 1ste Bind 3die Hefte, men der-hos tilføie, at en sidste Efteraar paa Veterinairskolen foretagen Undersøgelse af en af mig til dette Tiemed indsendt 1½ Aars Tyr med et meget stort Speil ved den ene og saa godt som intet ved den anden Side, gav det Resultat, at Magnes An-skuelse, at Speilenes Størrelse er afhængig af Aaresystemet, ikke holder Stik, hvilket er omtalt i Tidskriftets 2det Bind Side 105.